

Eleccions a Escòcia + Brexit = Nou Referèndum d'Independència?

written by Marc Gafarot | 7 de juliol de 2016

Després de les darreres eleccions al Parlament de Westminster de l'any 2015, els electors escocesos podien permetre's el luxe de bramar que "the gap between voters in Scotland and voters in England has never been larger". I no era per menys, i tampoc, de fet ho és ara, després que els nacionalistes del SNP hagin obtingut la seva cinquena victòria electoral consecutiva, quedant-se a només dos diputats de la molt preuada, i molt complicada, reedició de la majoria absoluta. Per primer cop un partit polític supera la barrera del milió de vots en unes eleccions escoceses. D'aquesta manera, el partit de Nicola Sturgeon avui sembla tenir un futur encomiable, i la derrota en el referèndum, lluny de perjudicar-los, és clar que els ha catapultat per damunt de la resta de formacions que neden en l'ostracisme polític. Ben aviat veurem un nou referèndum al Regne Unit, en aquest cas sobre la seva permanència a Europa, el resultat del qual pot desencadenar nous i incerts escenaris que podrien precipitar una nova consulta independentista a Escòcia i incidències en d'altres territoris d'equilibri fràgil com és el cas d'Irlanda del Nord. Haurem d'estar atents, pels temps que venen, que poden ser moguts i variables.

Ja comença a fer temps que els unionistes a Gran Bretanya es refereixen burlescament i alhora pesarosament, a Escòcia com a one-party nation (el país d'un sol partit); i, de fet, si tenim presents el resultats d'aquestes eleccions, l'evolució política del país continua essent rotundament favorable pels nacionalistes de l'SNP i per la seva creuada davant del "centralisme de Westminster i dels partits d'obediència unionista", en paraules de la primera ministra, ara ja

reelegida, Nicola Sturgeon. A hores d'ara, **els nacionalistes disposen de cinquanta-sis diputats dels cinquanta-nou possibles al Parlament Britànic**, tot un rècord sense precedents, són a tocar de la majoria absoluta, que fins ara gaudien, al Parlament escocès de Hollyrood, el de l'arquitecte català i del pressupost multiplicat abastament –vicis o excessos, no només llatins-, i podrien ser claus per fer inclinar la balança en contra del Brexit, segons com es comportin els electors anglesos, un vuitanta per cent del total de l'electorat. Pas mal, podrien dir els sempre jacobins francesos, en un estat com França on la “devolution” es practica a la inversa i és l'estat omnipresent qui ara reclama poder competencial, reagrupament regional i recenralització. Pocs ara a la Vella Alba, se'n recorden, quan no fa pas gaires anys, l'SNP era un partit de segona fila, sempre darrera, i ben lluny, dels avui malaguanyats laboristes, i la seva causa independentista un vell record sinònim d'utopia i d'objecte de museu.

I és que, encara que no ho sembli, a Escòcia alguns també pateixen el mal de l'autoodi, típic i recurrent de les nacions que no gaudeixen d'un estat propi, l'anomenat “Scottish Cringe”. Els nacionalistes, davant d'això, es vanten d'haver deixat enrere la fase victimista i que són els unionistes els que persisteixen en creure que Escòcia no seria res sense la resta del Regne Unit, o el que vol dir el mateix, sense l'empara de la poderosa i “pèrfida” Anglaterra.

Com sigui, el pragmatisme, dogma de fe per aquestes contrades, s'imposa i, de moment, els nacionalistes ni qüestionen la Lliura Esterlina i, menys encara, la monarquia d'Isabel II o I per a molts escocesos. També pels catalans, Felip VI, hauria de ser referit com a Felip V, però això ja són figues d'un altre paner. Un paner que, com a Escòcia també es remunta als inicis del segle XVIII. A Catalunya, no fracassà una companyia comercial que volia establir colònies a l'Amèrica Central, l'anomenat projecte Darién per establir una colònia a l'istme

de panamà, com fou el cas escocès i que acabà provocant la no volguda Unió amb Anglaterra, per fer front a un país amb unes classes dirigents amb unes finances totalment enfonsades; a Catalunya es perdé una guerra, i en virtut d'aquesta emergència, la història del país fou escrita i els escocesos poden votar en referèndum, ja que són nació integrant i fundadora del Regne Unit, i els catalans semblen esperar o aspirar a un acte d'indulgència espanyol. Un acte, que tal vegada, no arribarà mai, a menys que els catalans hi posin remei de la seva part. Acte que caldrà veure si mai arriba.

Tornant a Escòcia i les seves eleccions, no cal dir que es tracta d'un gran resultat pels nacionalistes escocesos que els permetrà governar còmodament. El SNP ha quedat teòricament a dos diputats de la majoria absoluta, però havent estat escollit un laborista president del parlament (l'anomenat presiding officer), i aquest ha de dimitir del seu partit i no pot votar, la majoria queda en un sol diputat. Els nacionalistes havent perdut la majoria absoluta no podran, òbviament, governar amb la comoditat amb la que es movien fins ara, tampoc amb les mancances de fa vuit anys amb una majoria de només un diputat, però si hom pot esperar un sistemàtic veto de tories i liberals a les seves polítiques, no hauria de fer-ho de verds i laboristes, els respectius electors, no els perdonarien una aliança legislativa amb els conservadors, qui malgrat el seu ascens a costa de laboristes, continuen essent rebutjats i mal vistos per la gran majoria d'electors. Sembla oportú tenir present que el sistema electoral vigent, està designat per limitar les majories i facilitar, en conseqüència, l'accés al Parlament dels grups més petits, a partir de la segona urna o de llista de partit. Un sistema de tipus proporcional mixt que en el seu moment fou creat per debilitar partits com l'SNP, ara ha esdevingut una màquina de proporcionar-li excel·lents resultats. Dit això, l'SNP, per bé que ha pujat en vots i percentatge, ha patit un petit càstig en el segon vot, a l'urna de la llista de partit, on una part petita dels electors que el feren costat el 2011, ara han

optat per afavorir opcions com la dels Verds escocesos, també independentistes, però de menys contundència nacional i més matisos ecològicament ideològics. Un cert moviment estratègic cap a la dreta, opinen molts analistes, els ha provocat quedar-se sense l'anhelada reedició de la majoria. O almenys això és el que ha estat percebut per l'electorat. Com a nota destacada, l'augment dels Conservadors –i unionistes com resa el seu nom complet-, pescant principalment en aigües d'un laborisme que a Escòcia, més que en cap altre lloc del Regne Unit, necessita repensar-se i un retorn als seus orígens ideològics. Escòcia fa més de cinquanta anys que vota centreesquerra i és un país on les idees del vell laborisme tenen gran predicament; amb escocesos, en el passat, com John Smith liderant un laborisme de gran vinculació a les classes treballadores i als sindicats, que ha paït molt malament l'herència enverinada del nou laborisme que encarnen dos altres escocesos Tony Blair i Gordon Brown, díscols continuadors d'aquest llegat. Seguint amb els conservadors, la seva aferrissada defensa de la Unió i el seu rotund rebuig a un nou referèndum, els ha fet sortir del quasi anonimat que des de fa dècades pateixen els tories al nord del mur de l'emperador Adrià. El sandvitx entre SNP i Conservadors ha reobert la ferida del partit laborista que perd la segona posició, ja dolenta de per sí, davant del partit de Cameron, odiat per la majoria, que es postula com a única oposició possible al discurs nacionalista i socialdemòcrata del partit de Nicola Sturgeon. Els Liberals-Demòcrates, com arreu d'Europa en general, continuen plens de desconcert dins d'un túnel cada cop més fosc i profund i, com a altra nota destacada, el UKIP, que ha entrat amb força a l'Assemblea gal·lesa, aquí finalment no farà part d'aquest nou Parlament. Aquesta serà una legislatura que es promet molt interessant, amb noves competències i atribucions, però que resta oberta a noves circumstàncies que poden alterar la Pax Nacionalista actual: per començar el referèndum del Brexit, potser avantsala d'un nou referèndum sobre la independència d'Escòcia, molts s'interroguen. La política és molt captiva i,

a voltes, capriciosa per aquestes terres. Potser l'Escòcia que vol marxar "salvarà" al Regne Unit que es vol quedar dins la Unió, Europea en aquest cas. I, tal vegada, els independents d'Europa unionistes britànics més acèrrims, en cas de victòria de la seva causa aïllacionista, obriran la porta d'Escòcia a la seva independència. Tot plegat, molt curiós, molt britànic, i per què no dir-ho escocès. Comença la cinquena legislatura i aviat veurem què comencen a dir les cases d'apostes, els més eficaços estudis d'opinió al nord del canal de la Mànega. Els jocs, emperò, encara no són fets.

PD- aquest article és escrit abans del referèndum; efectivament Escòcia i Irlanda del Nord, han votat clarament per romandre dins la UE, mentre que Anglaterra i Gal·les per ensortir-se'n. **L'arquitectura institucional podria començar a variar per ambdues nacions una cap a la independència i l'altre cap a la reunificació amb la República d'Irlanda.** L'impetuós i vanitós nacionalisme anglès hi ha ajudat molt i la negligència comunitària n'ha posat la resta. Espanyols i francesos, jacobins uns i altres ja s'han començat a posar neguitosos. Molts a Europa han de començar a acceptar les conseqüències de males decisions i en alguns casos d'una indiferència prepotent que avui amenaça amb disgregar la pròpia UE.

Aquí podeu trobar el [l'article original en anglès](#) publicat el 18 de juny a la revista *Catalan International View* (núm. 23 Spring-Summer 2016)